Operační systémy a sítě

Petr Štěpán, K13133
KN-E-229
stepan@labe.felk.cvut.cz

Téma 10. Transportní vrstva

IPv6

- IPv6 má adresu danou 128 bity (IPv4 pouze 32 bit)
- IPv6 vylepšuje některé vlastnosti IPv4, ale stará se pouze o vrstvu síťování
- Proč 6? Internet Stream Protocol z roku 1979 používá IP hlavičku s číslem verze 5. Další volné číslo je 6.
- Vylepšení
  - Velký prostor adres – přibližně 3.4×10^{38} různých adres
  - Multicasting – vyslání jednoho paketu na více různých počítačů
  - SLAAC – Stateless address autoconfiguration –automatická konfigurace za použití algoritmu prohledávání okolí Neighbor Discovery (lze použít i DHCPv6 nebo statické nastavení adresy)
  - Použití síťové bezpečnosti (šifrování a ověřování) je povinné v IPv6
  - Mobilita – zabraňuje různému směrování paketů při cestě ze zařízení a zpět (avoid triangular routing)
  - Jumbogram – datagram s velikostí až $2^{32} – 1$ (v IPv4 max 65535)

Adresy IPv6

Zápis 8 skupin s 16 bity – každá skupina má 4 hexadecimální čísla

- 2001:0db8:85a3:0000:0000:8a2e:0370:7334
- 0 nejsou důležité, pokud nemají žádný význam
- 2001:db8:85a3:::8a2e:370:7334

Formát adresy:

- 48 nebo více – routing prefix - směrování
- 16 nebo méně – subnet-id (subnet-id+routing prefix = 64 bitů)
- 64 – identifikace zařízení (může to být MAC-adresa síťové karty, identifikátor od DHCPv6, náhodně vygenerované číslo, ručně zadané číslo)

Multicast – datagram pro více počítačů:

- 8 bitů prefix – začínající FF
- 4 bity příznaků
- 4 bity rozsah – scope 16 předefinovaných rozsahů pro multicast
- 112 bitů číslo skupiny

IPv6 směrování

- Zjednodušené zpracování pro směrovače (routery)
- Hlavička IPv6 je jednodušší
- IPv6 směrovače neprovádějí fragmentaci
  - Minimální MTU (Maximal transmission unit) je 1280
  - Směrovače umožňují detekci MTU na specifikované cestě
- IPv6 nemá kontrolní součet (to zajišťuje transportní a linková vrstva)
- TTL – (Time To Live) je nahrazen Hop Limit – maximální počet směrovačů na cestě, není třeba měřit čas strávený v bufferech
- Směrovací prefix obsahuje veškeré informace potřebné k směrování
  - RFC 3177 (2001) navrhuje směrování všech počítačů na základě /48 lokace
  - RFC 6177 (2011) zredukovalo lokaci na /56

Od IPv4 k IPv6

- IPv4 s CIDR směrováním a použití NAT zpomalily nutnost přechodu na IPv6
- Jak přejít od IPv4 k IPv6
  - Dual-stack – asi nejčastější současné řešení, směrovač podporuje současně obě verze IP protokolu
  - Tunneling – zapouzdření telegramů IPv6 do IPv4
  - Použití proxy a překlad – pro počítače s IPv6, který chce využít služeb IPv4 serveru je nutné zajistit převedení a překlad IPv6 na IPv4
- Zkontrolujte si své připojení na:
  - www.test-ipv6.cz
  - www.test-ipv6.com
  - ipv6test.google.com

Transportní vrstva

- Cíle transportní vrstvy
  - Zajistit komunikaci mezi procesy
  - Rozlišit různé adresáty na jednom počítači
  - Zajistit spojovaný přenos dat
  - Zvýšit spolehlivost
  - Zvýšit kvalitu služby (QoS Quality of Service)
  - Kontrolovat přenos dat
- Rozlišují se 3 typy sítí
  - Kategorie A – sítě bez ztrát paketů a bez chyb spojení – lokální sítě
  - Kategorie B – sítě bez ztrát paketů s možností chyb spojení – privátní sítě
  - Kategorie C – sítě s možností ztrát paketů i chyb spojení - internet

Transportní vrstva

- 5 tříd transportní vrstvy
  - TP0 – jednoduchá vrstva pro sítě kategorie A
  - TP1 – vrstva řešící rozpojení pro sítě kategorie B
  - TP2 – vrstva pro sítě kategorie A s použitím portů
  - TP3 – vrstva řešící rozpojení pro sítě kategorie B s použitím portů
  - TP4 – transportní vrstva pro sítě kategorie C s použitím portů a spolehlivého doručení dat s potvrzováním
- Příklady
  - UDP – transportní vrstva třídy TP2
  - TCP – transportní vrstva třídy TP4

Protokol UDP

- UDP (= *User Datagram Protocol*)
  - jeden z nejjednodušších transportních protokolů.
  - Poskytuje tzv. nespojovanou a nezabezpečenou službu doručování uživatelských datagramů
  - Oproti ryzím IP datagramům má schopnost rozlišit mezi různými cílovými procesy na adresovaném počítači pomocí položky port

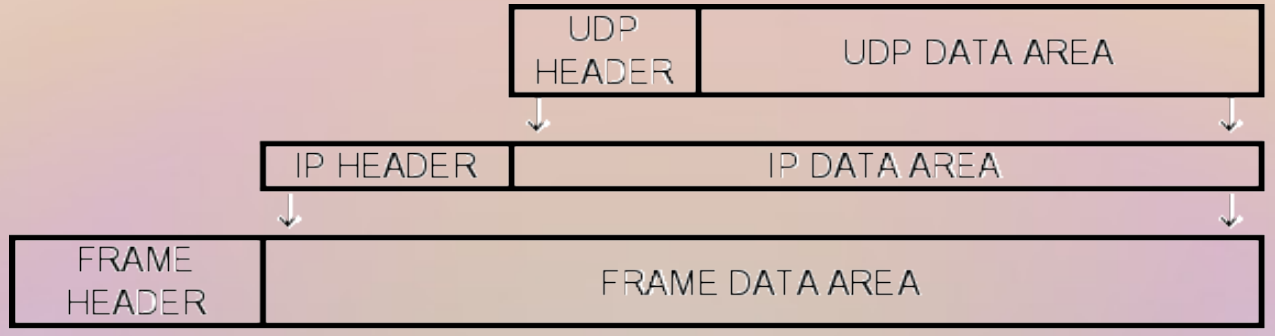

Zapouzdření UDP v IP datagramu na fyzické síti

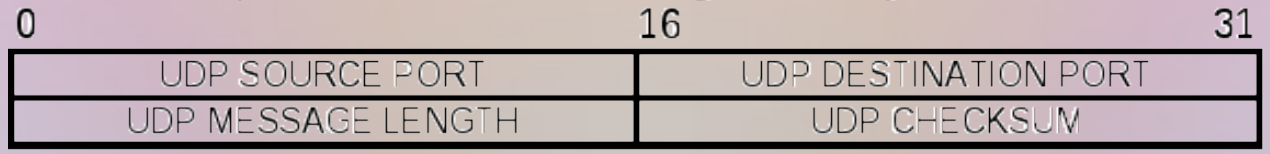

UDP Header

  - Položky PORT se používají k rozlišení výpočetních procesů čekajících na cílovém stroji na UDP datagramy.
    - Položka SOURCE PORT je nepovinná; není-li použita, musí být 0.
    - Jinak označuje číslo portu, na nějž má být zaslána případná odpověď.

Protokol UDP

- Aby se zajistilo, že různé stroje na Internetu si budou rozumět, IANA vydává závazný seznam tzv. obecně známých čísel portů
- Některá vybraná čísla UDP portů: (viz http://www.iana.org/assignments/port-numbers)

Port	Keyword	Význam
0	-	Reserved
7	echo	Echo the datagram
13	daytime	Time of the day
53	dns	Domain Name Service
67	bootps	Bootstrap Protocol Server, DHCP Server
68	bootpc	Bootstrap Protocol Client, DHCP Client
69	tftp	Trivial File Transfer
123	ntp	Network Time Protocol
137	netbios-ns	NETBIOS Name Service

Protokol UDP

- UDP protokol nezabezpečuje, že:
  - datagram se během přenosu neztratí
  - datagram nebude doručen vícekrát
- Potřebné zabezpečení musí řešit aplikace, které UDP používají
- Příklad použití UDP
  - DNS (překlad mezi symbolickými jmény strojů a jejich IP adresami) – realizuje komponenta lokálního OS zvaná *resolver*
  - Utilita **`nslookup`** slouží k explicitnímu použití (a testování) DNS

```
zubrina > nslookup proxy.felk.cvut.cz
IP(udp) 147.32.85.46:41245 > 147.32.80.9:53  11033+ A? proxy.felk.cvut.cz. (36)
IP(udp) 147.32.80.9:53 > 147.32.85.46:41245  11033* 1/2/3 A 147.32.80.13 (146)

zubrina> nslookup 147.32.80.13
IP(udp) 147.32.85.46:38523 > 147.32.80.9:53  2+ PTR? 13.80.32.147.in-addr.arpa. (43)
IP(udp) 147.32.80.9:53 > 147.32.85.46:38523  2* 1/2/4 PTR proxy.felk.cvut.cz. (197)
```

Protokol zabezpečeného datového toku TCP

- TCP je nejdůležitější obecná zabezpečená služba realizující přímé spojení mezi dvěma počítači
  - TCP/IP je Internetová implementace této služby
- Vlastnosti TCP
  - Datový tok
    - Aplikace komunikující po TCP/IP spoji považují komunikační kanál za tok bytů (oktetů) podobně jako soubor
  - Virtuální spoj
    - Před začátkem přenosu dat se komunikující aplikace musí dohodnout na spojení prostřednictvím síťových komponent svých operačních systémů
    - Protokolový software v operačních systémech obou počítačů se dohodne zasíláním zpráv po síti a ověří, že spojení lze spolehlivě navázat a že oba koncové systémy jsou připraveny ke komunikaci
    - Poté jsou aplikace informovány o ustaveném spojení a datová komunikace může být zahájena
    - Přeruší-li se komunikace spojení během, obě strany jsou o tom informovány
    - Termín virtuální spoj je používán k vyjádření iluze, že aplikace jsou propojeny vyhrazeným spojem. Spolehlivosti je dosaženo plně vázanou komunikací po spoji (úplný "*handshake*")

Protokol zabezpečeného datového toku TCP

- Přenos s vyrovnávací pamětí
  - Pro zlepšení efektivity přenosu skládá protokolový modul v OS data tak, aby se po síti posílaly pakety rozumné velikosti. Pokud to není žádoucí (např. TELNET), je TCP/IP vybaveno mechanismem, který vynutí přednostní přenos i velmi krátkého datagramu „mimo pořadí“
- Plně duplexní spojení
  - Aplikační procesy vidí TCP/IP spojení jako dva nezávislé datové toky běžící v opačných směrech bez zjevné interakce. Protokolový software potvrzuje (ACK) data běžící v jednom směru v paketech posílaných spolu s daty ve směru opačném

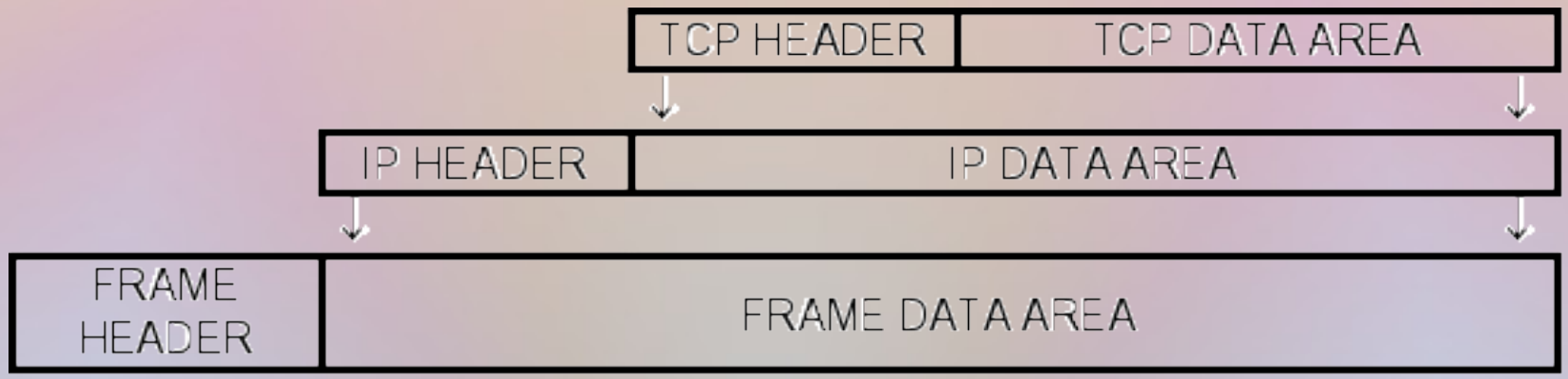

Zapouzdření TCP/IP v IP datagramu na fyzické síti

Řešení spolehlivosti TCP

- Zajištění spolehlivého přenosu
  - pozitivní potvrzování došlých dat spolu s opakováním přenosu

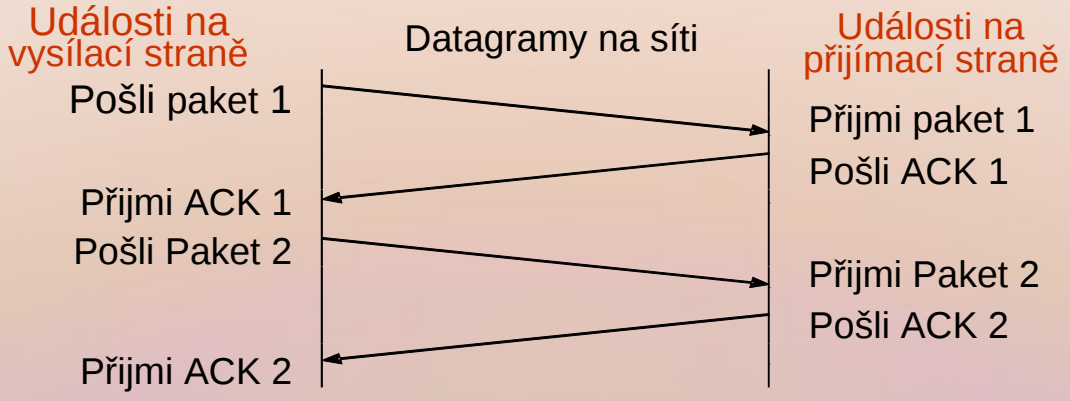

  - Ztracené pakety budou zopakovány na základě vhodných časových prodlev

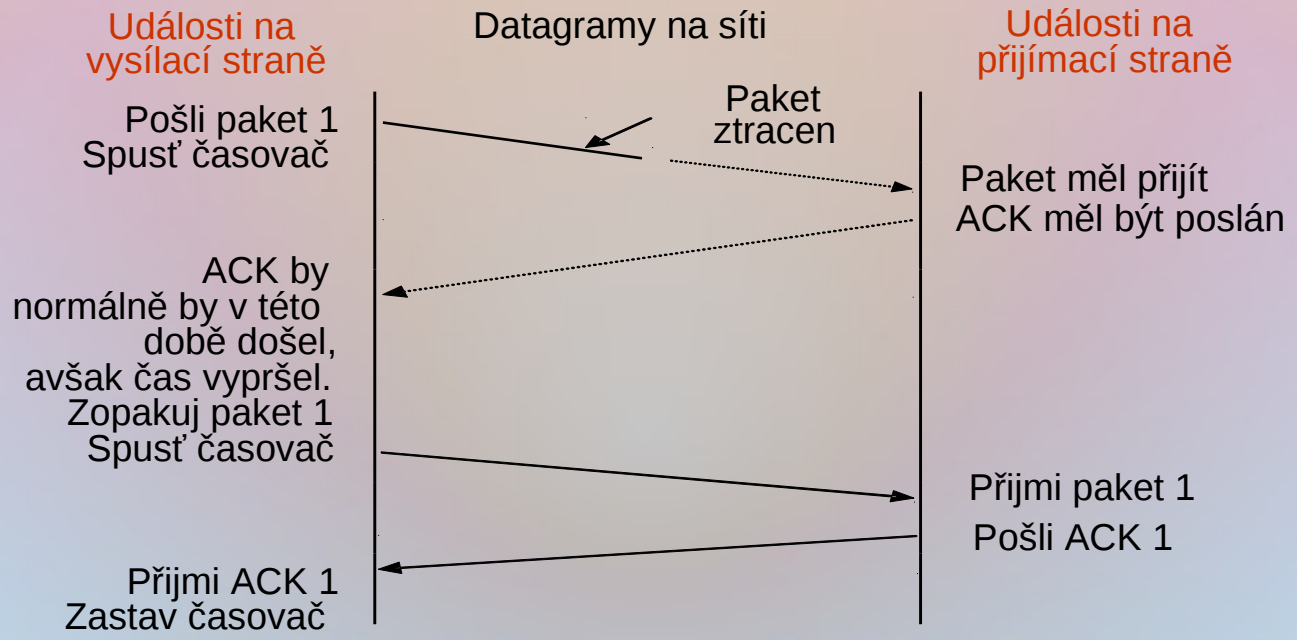

Řešení spolehlivosti TCP

- Datagramy se mohou po cestě i duplikovat (data i ACK).
  - Tento problém se řeší pomocí sekvenčního číslování datagramů
- Problém efektivity pozitivního potvrzování
  - Čekání na potvrzení každého paketu je časově nákladné
  - Metoda posouvajícího se okna

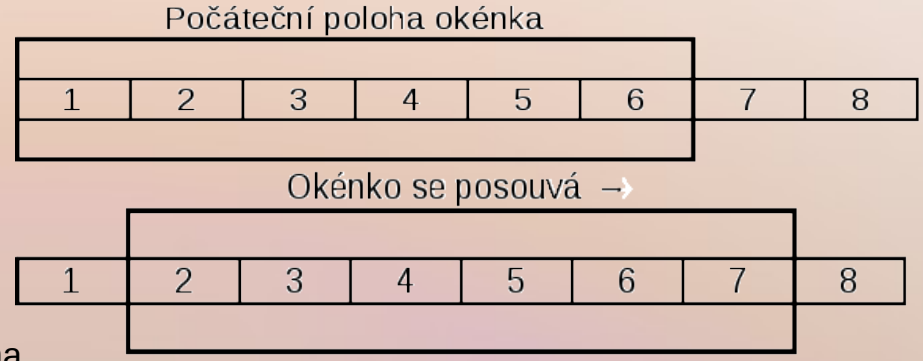

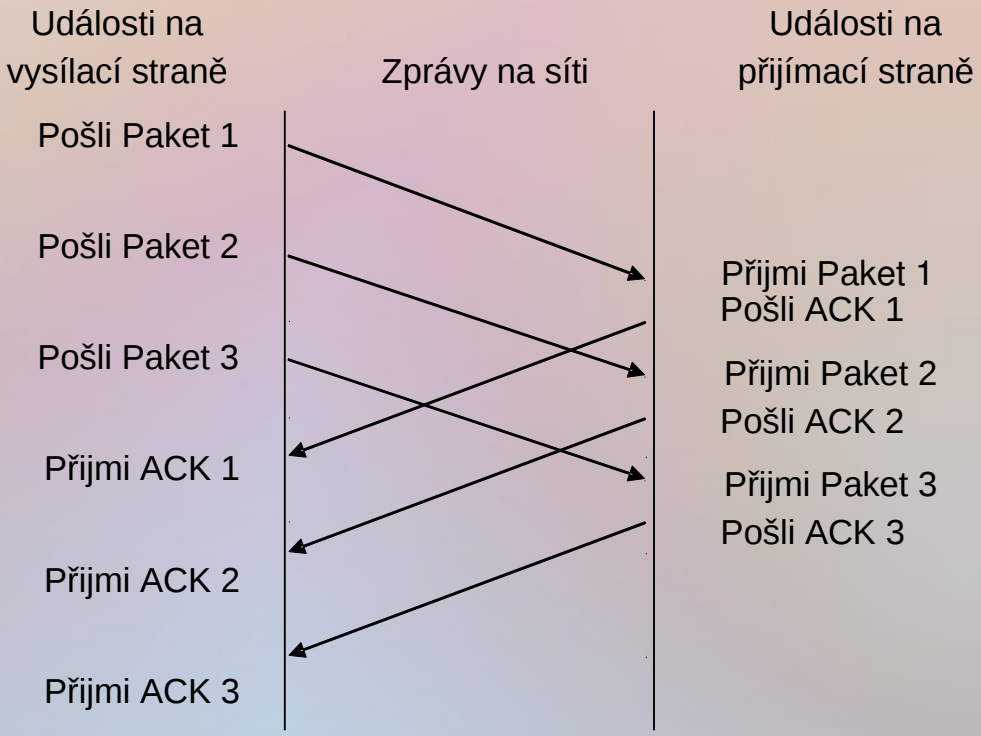

Porty, spojení a koncové body TCP

- TCP rovněž používá porty k rozlišení cílové aplikace na spojených počítačích
  - Čísla portů pro TCP mohou být stejná jako pro UDP, neboť protokoly jsou rozlišeny na obou koncích spoje automaticky
    - Stroj přijímající datagram se napřed "podívá" na pole PROTOCOL v hlavičce datagramu a podle něj předá zpracování buď UDP nebo TCP "větvi" v síťové komponentě OS
  - Aby bylo možno využívat téže služby počítače (serveru) větším počtem jiných počítačů (klientů), TCP/IP zavádí tzv. virtuální spojení (virtuální kanály).
    - Tyto virtuální kanály jsou vlastně spojení mezi tzv. koncovými body, což jsou IP adresy s připojeným číslem portu, např. 147.32.85.34:80.
    - TCP/IP virtuální spojení je pak identifikováno dvěma koncovými body tohoto spojení
      - v IP v4 je to vlastně 12 bytů – tj. 2 x (4 byty adresy + 2 byty port)
    - Pár koncových bodů "celosvětově" odlišuje existující TCP/IP spoj
    - Různé spoje mohou mít na jednom konci týž "koncový bod", avšak na druhém konci musí být různé koncové body.

Tvorba TCP spojení

- Pasivní a aktivní otevření
  - TCP vyžaduje, aby se systémy, mezi nimiž se spojení navazuje, předem dohodly o vzniku spojení
  - Aplikace na jednom konci musí požádat svůj lokání OS a uskutečnit tzv. pasivní otevření na daném portu indikující ochotu aplikace přijímat příchozí žádosti o spojení. Tento konec kanálu je obvykle označován jako server.
    - Server "poslouchá" na daném portu
  - Chce-li klientská aplikace se serverem navázat spojení, požádá svůj OS o aktivní otevření, kdy zadá IP adresu serveru a příslušný port. Lokální klientský OS přiřadí navazovanému spojení vhodný volný lokální port (obvykle 1024 – 2047). Oba stroje pak naváží spojení (➔) a mohou spolu komunikovat.

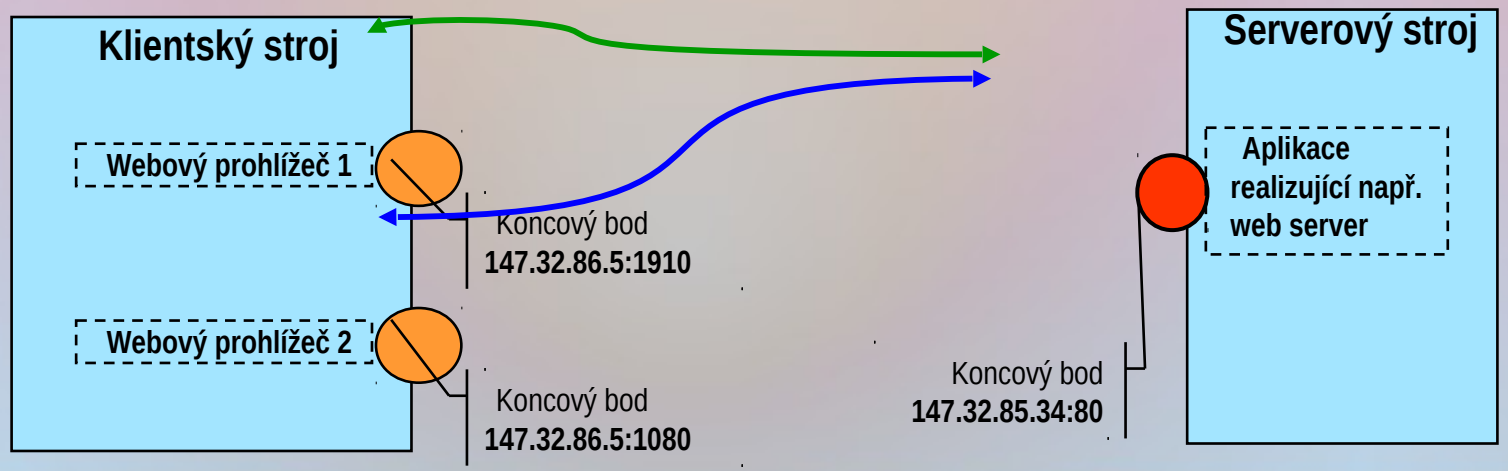

TCP segmenty a jejich formát

- Datový tok TCP se dělí na segmenty
  - Segmenty putují po síti jako IP datagramy
    - Každý byte v datovém toku má své 32-bitové sekvenční číslo v rámci spojení
- Hlavička TCP datagramu (segmentu)

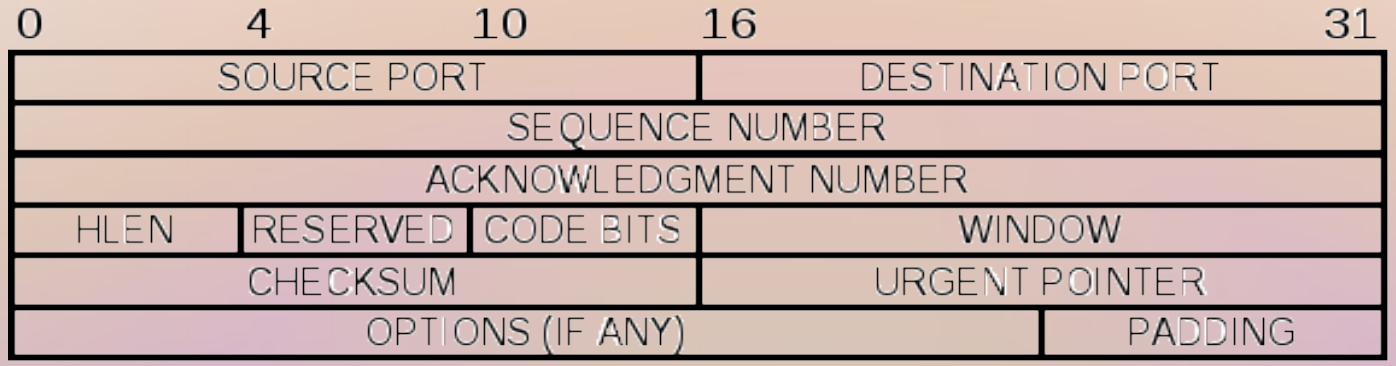

- Význam položek
  - SOURCE PORT, DESTINATION PORT: Identifikace aplikací na obou koncích spojení
  - SEQUENCE NUMBER: Sekvenční číslo bytu v datovém toku
  - ACKNOWLEDGMENT NUMBER: sekvenční číslo bytu v protisměrném toku, který odesilatel očekává v odpovědi od příjemce

    Poznámka: SEQUENCE NUMBER se vztahuje ke směru přenosu, v němž se posílá segment, zatímco ACKNOWLEDGMENT NUMBER se vztahuje ke směru opačnému

TCP segmenty a jejich formát

- Význam položek TCP hlavičky (pokračování)
  - HLEN: Délka hlavičky ve 32-bitových slovech
  - CODE: Pole obsahující 1-bitové příznaky:
    - URG: Pole URGENT POINTER je platné ➔
    - ACK: Datagram nese potvrzení protisměrného datového segmentu
    - PSH: Tento segment požaduje "push", tj. okamžité doručení aplikaci bez použití vyrovnávací paměti na přijímající straně
    - RST: Reset spojení
    - SYN: Aktivní žádost o zřízení spojení (synchronizace sekvenčních čísel)
    - FIN: Ukončení spojení (odesilatel detekoval konec datového toku)
  - WINDOW: Určuje kolik dat je odesilatel ochoten přijmout od příjemce v rámci datového toku běžícího v opačném směru
  - URGENT POINTER: Toto pole je ukazatel na urgentní datový element uvnitř datového úseku segmentu (např. ^C v TELNET-ovém spojení) – platí jen ve spojení s příznakem URG
  - OPTIONS: Volitelné položky používané při vytváření spojení (např. max. velikost segmentu)

Časové prodlevy pro opakování přenosů

- Konstantní hodnota časového zpoždění pro opakované vyslání paketu je nevhodná
  - Internet je příliš různorodý a je složen z mnoha různých LAN a „point-to-point“ spojů založených na různých HW technologiích
- TCP/IP přizpůsobuje časové parametry virtuálního spoje
  - Používá adaptivní algoritmus pro zopakování posílaného paketu.
  - Algoritmus je založen na průběžném sledování tzv. „*round trip time*“ (RTT)
    - Doba mezi odesláním paketu a přijetím jeho potvrzení.
  - Skutečná prodleva pro opakování paketu je určována jako vážený průměr z RTT naměřených v nedávné historii.
  - Strategie se rychle přizpůsobuje okamžité zátěži mezilehlých sítí a směrovačů

Navázání TCP spojení

- TCP používá třístupňový postup navazování spojení (předpokládáme, že server „naslouchá“):
  1. V prvním kroku iniciátor spojení (klient) pošle adresátovi (serveru) segment s nastaveným SYN bitem, náhodně vygenerovaným SEQUENCE NUMBER = *x* a prázdnou datovou sekcí
  2. Když server obdrží tento segment, odpoví na něj segmentem s nastaveným SYN a ACK, náhodným SEQUENCE NUMBER = *y* a ACKNOWLEDGMENT NUMBER = *x*+1.
  3. Když klient dostane tento segment, potvrdí jeho přijetí zasláním segmentu s nastaveným ACK, nulovým SYN bitem a ACKNOWLEDGMENT NUMBER = *y*+1.
  - Tak jsou ustaveny počáteční hodnoty SEQUENCE NUMBER a ACKNOWLEDGMENT NUMBER pro dané spojení
  - Sekvenční čísla jsou náhodná
    - Možnost detekovat havárii či restartování strojů na koncích spoje v rámci časové prodlevy

Ukončení TCP spojení, TCP porty

- Ukončení spojení nastává obvykle na žádost aplikace, která spojení ustavila
  - Aplikace sdělí TCP, že už nemá další data
  - TCP software uzavře spojení v jednom směru, což se děje zasláním segmentu s nastaveným FIN bitem
  - K úplnému ukončení je třeba spojení zavřít i v opačném směru podobným způsobem (tj. FIN bitem)
  - TCP spojení lze i okamžitě násilně přerušit užitím bitu RST
- Příklady obecně známých čísel TCP portů

Port	Keyword	Význam
20	ftp-data	File Transfer Protocol (data section)
21	ftp	File Transfer Protocol (controls)
22	ssh	Secure Terminal Connection
23	telnet	Terminal Connection
25	smtp	Simple Mail Transport Protocol
53	domain	Domain Name Server Transfer
80	http	World-wide web
110	pop3	Post Office Protocol v.3
143	imap	Internet Message Access Protocol
443	https	Secured www

Konečný automat TCP

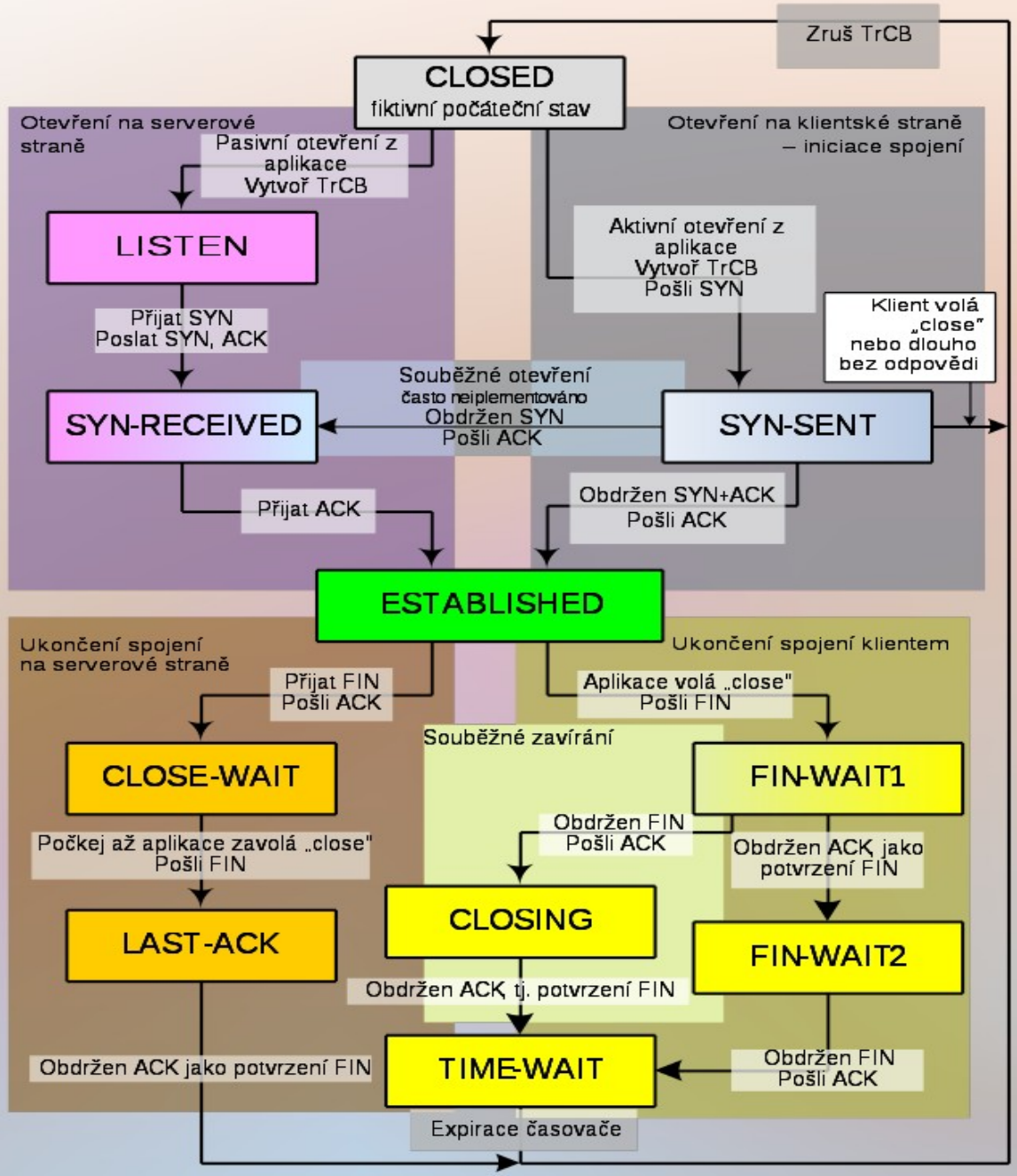

Uveden je zjednodušený konečný automat

- předepisuje chování síťové vrstvy OS pro TCP spojení
- jde o „popis implementace“
- každé samostatné spojení může být v daném okamžiku v jiném vývojovém stavu

Každé TCP spojení má svůj řídicí blok TrCB (*Transmission Control Block*)

- je propojen s příslušným socketem
- registruje průběh navazování spojení a jeho "stav"
- odkazuje na vyrovnávací paměti pro přenos dat

API pro síťové služby

- Základním prostředkem pro síťové komunikace je tzv. socket
  - obecný objekt pro meziprocesní komunikaci (IPC)
  - nejčastěji však pro IPC prostřednictvím počítačových sítí
    - tzv. rodina POSIX socketů – zprostředkují IP komunikaci
    - POSIX sockety se vyvinuly z původních BSD socketů
  - z pohledu API se socket jeví jako POSIX „soubor“
- Vytvoření socketu (získání manipulačního čísla „souboru“)

  int sock_fd = **socket**(int domain, int type, int protocol)
  - domain – specifikuje rodinu socketu (pro IP domain = AF_INET)
  - type – určuje způsob komunikace zprostředkované socketem
    - SOCK_STREAM = socket zprostředkuje datový tok (nejčastěji TCP)
    - SOCK_DGRAM = socket zprostředkuje předávání datagramů (např. UDP)
    - SOCK_RAW = socket umožňuje přímý přístup k síťovým službám (užívá se např. pro přístup aplikací k ICMP)
  - protocol – konkrétní protokol (TCP, UDP, ...)
    - IPPROTO_IP = protokol je automaticky zvolen podle parametru type
    - IPPROTO_ICMP = socket zprostředkuje ICMP protokol
    - IPPROTO_UDP = UDP přenos datagramů
    - IPPROTO_TCP = TCP datový tok
    - ... další protokoly viz RFC 1700

Operace se sockety

- Navázání socketu na lokální adresu (pasivní otevření na serverové straně)

  bind(int sock_fd, const struct sockaddr *my_addr, socklen_t addr_len)

  - sock_fd – socket
  - my_addr – lokální adresa, pro AF_INET struktura včetně portu
  - addr_len – délka adresy v bytech

- Čekání socketu na žádost o příchozí spojení (na serverové straně)

  listen(int sock_fd, int backlog)

  - sock_fd – socket
  - backlog – maximální počet čekajících spojení

- Přijetí žádosti klienta o spojení se serverem (včetně identifikace klienta)

  new_fd = **accept**(int sock_fd, struct sockaddr *client_addr,
  socklen_t *client_addr_len)

  - sock_fd – socket
  - client_addr – adresa klienta, pro AF_INET struktura včetně portu
  - addr_len – délka adresy v bytech
  - new_fd je „souborový deskriptor“, jehož prostřednictvím bude probíhat obousměrná komunikace mezi klientem a serverem

  Původní socket zůstává ve stavu „listen“ a je chopen přijímat další příchozí spojení a řadit je do fronty. Existují-li takové žádosti o spojení, další volání accept vrátí ihned další klientské spojení; v opačném případě accept způsobí zablokování volajícího procesu

Operace se sockety

- Připojení na vzdálenou adresu (aktivní otevření klientem)

  connect(int sock_fd, const struct sockaddr *serv_addr, socklen_t addr_len)

  - sock_fd – socket
  - serv_addr –adresa serveru, k němuž se klient připojuje, pro AF_INET struktura včetně portu
  - addr_len – délka adresy v bytech

- K přenosům dat mezi klientem a serverem poté, kdy příchozí žádost byla akceptována (spojení bylo úspěšně navázáno)

  send(), **recv**()
  sendto(), **recvfrom**()
  write(), **read**()
  sendmsg(), **recvmsg**()

  - Prvním parametrem všech těchto funkcí je sock_fd
  - Detaily viz specifikace POSIX

- Ukončení spojení

  close(int sock_fd)

Použití API pro síťové služby

- Server
  1. Vytvoř socket voláním služby `socket()`
  2. Navaž socket na lokální adresu a port voláním `bind()`
  3. Připrav socket na příchod žádostí o spojení voláním `listen()`, vznikne „naslouchající socket“
  4. Voláním služby `accept()` se server zablokuje, dokud nepřijde žádost o spojení. Návratovou hodnotou `accept()` je nový souborový deskriptor (`fd`), otevřený pro komunikaci. Původní socket stále naslouchá a lze znovu volat `accept()`.
  5. Komunikace pomocí `send()`a `recv()`nebo `write()` a `read()`
  6. Případné volání `close()` končícím serverem (passive close)

- Klient
  1. Vytvoř socket voláním služby `socket()`
  2. Volání služby `connect()` naváže spojení se serverem a vrátí souborový deskriptor pro další komunikaci
  3. Komunikace se serverem pomocí `send()`a `recv()`nebo `write()` a `read()`
  4. Volání `close()` k ukončení spojení se serverem (active close)

Základní aplikační IP protokoly

- IP aplikačních protokolů jsou stovky
  - Obvykle se pro uživatelsky orientované protokoly používá zabezpečený transportní protokol TCP/IP
- Většina aplikačních protokolů využívá komunikace „v otevřené řeči“
  - příkazy a reakce na ně jsou „v primitivní angličtině“
  - nebezpečné, proto často existují „zabezpečené“ (zakódované) varianty
- Vyjmenujeme jen pro ukázku některé základní aplikační protokoly
  - SMTP (*Simple Mail Transfer Protocol*), TCP port 25
    - Protokol je určen pro zasílání e-mailů klientem nebo „serverem“ (který se při tomto přenosu chová jako klient) na cílový server.
    - Základní příkazy zadávané klientem jsou MAIL, RCPT, DATA
  - POP3 (*Post Office Protocol*), TCP port 110
    - Protokol pro stahování e-mailů ze serveru, kam byl e-mail doručen pomocí SMTP, do pracovní stanice (např. do aplikace MS-Outlook)
    - Základní příkazy klienta: USER, PASS, LIST, RETR, DELE
  - FTP (*File Transfer Protocol*), TCP porty 20 a 21
    - Velmi komplexní protokol založený na dvou TCP spojích (řídicí a datový); existuje mnoho „klonů“ (např. pasivní FTP) a zabezpečených variant (např. SFTP)
    - Příkazů je asi 50

Protokol HTTP – reálná ukázka

- Web server pro protokol HTTP (*HyperText Transfer Protocol*) poslouchá na TCP portu 80
- Příklad komunikace
  - Na serveru *labe.felk.cvut.cz* je soubor hello.html v adresáři /vyuka/A4B33OSS
    - serverový proces httpd obsluhující TCP port 80 považuje z bezpečnostních důvodů jistý konkrétní adresář na serveru jako kořen adresářového stromu pro „webové soubory“ (dáno konfigurací httpd)
  - Obsah souboru /vyuka/A4B33OSS/hello.html je např.

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=windows-1250">
<meta http-equiv="Pragma" content="no-cache">
<title>A4B33OSS - Dobrý den</title>
</head>
<body>
<pre>
Dobrý den, milé děti
</pre>
</body>
</html>
```

Protokol HTTP – reálná ukázka

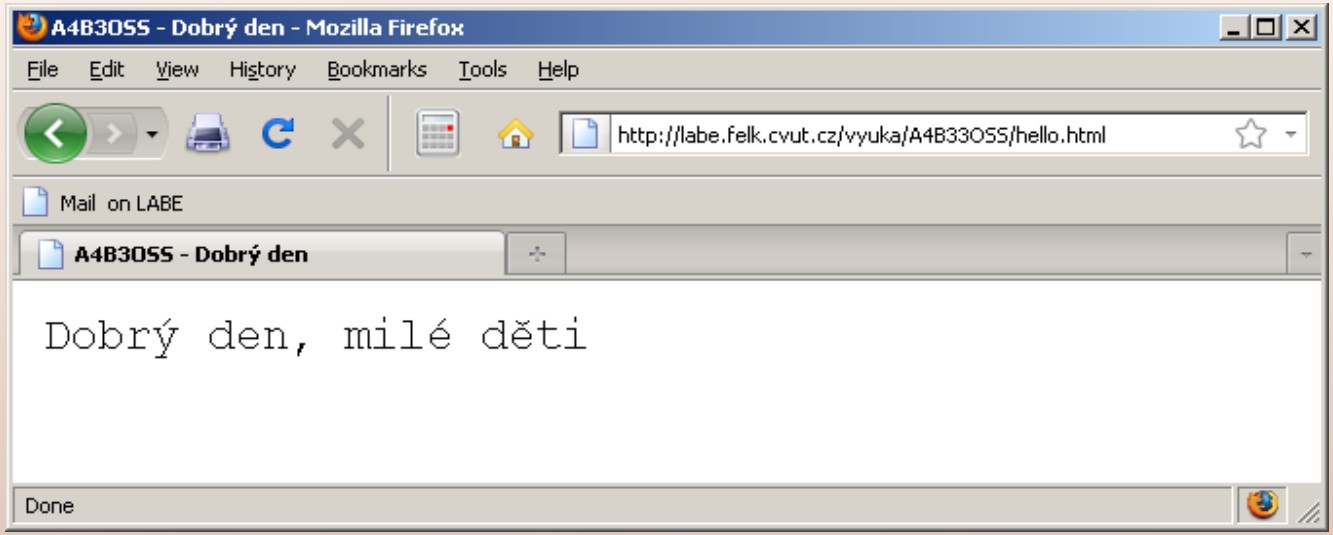

- Klient Firefox se připojí na TCP port 80 a pošle

```
GET /vyuka/A4B33OSS/hello.html HTTP/1.1
Host: labe.felk.cvut.cz
User-Agent: Mozilla/5.0 (Windows NT 5.1; en-US;) Firefox/3.25
Accept: text/html, Accept-Language: cs,en;q=0.5
Accept-Encoding: gzip,deflate
Accept-Charset: windows-1250,utf-8;q=0.7,*;q=0.7
Keep-Alive: 15
Connection: keep-alive
Cache-Control: max-age=0
<prázdný řádek>
```

Povinné komponenty zaslaného příkazu GET jsou **tučně**.
Další jsou doplňkové informace pro server

Protokol HTTP – reálná ukázka

- Web server odpoví

```
HTTP/1.1 200 OK
Date: Sat, 18 Dec 2012 19:47:10 GMT
Server: Apache/1.3.37 (Unix)
Last-Modified: Sat, 18 Dec 2010 19:40:14 GMT
ETag: "2da442-ea-4d0d0e1e"
Accept-Ranges: bytes
Content-Length: 234
Keep-Alive: timeout=15, max=100
Connection: Keep-Alive
Content-Type: text/html
```

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type"
content="text/html; charset=windows-1250">
<title>A4B3OSS - Dobrý den</title>
</head>
<body>
<pre>Dobrý den, milé děti
</pre>
</body>
</html>
```

A po 15 sekundách server ukončí spojení

Obsah hello.html

To je dnes vše.

Otázky?